

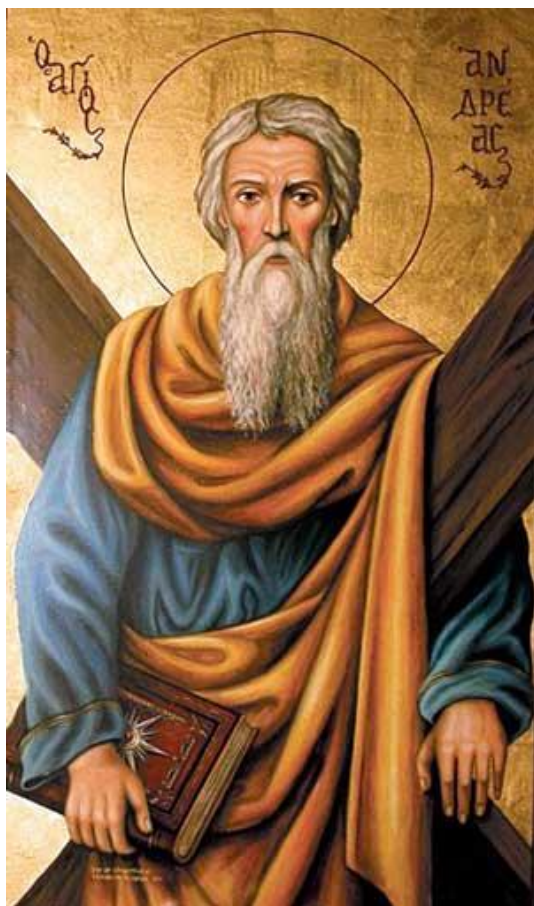
ПРОЄРУЧИЦЯ

*Парафіяльний часопис храму Богородиці Проєручиці
Української Греко-Католицької Церкви*

М. ТАЛІНН

13 ГРУДНЯ 2015 Р. Б.

№02

Святий апостол Андрей Первозванний

Святий Андрей був перший серед апостолів, який пізнав Христа Спасителя і пішов за Ним, тому він називається “Первозванний”. Євангелист Йоан розповідає, що коли Йоан Предтеча охрестив Христа Спасителя, то своїм учням сказав, що Христос – Син Божий. “Другого дня знову стояв Йоан там, ще й двоє з його учнів. Угледівши ж Ісуса, який надходив, – мовив: «Ось Агнець Божий». Почули двоє учнів, як він оте сказав, та й пішли за Ісусом. Обернувшись Ісус і побачивши, що вони йдуть, мовив до них: «Чого шукаєте?» Ті ж Йому: «Равві, – що в перекладі означає:

Учителю, – де перебуваєш?» Відрік він їм: «Ходіть та подивіться». Пішли, отже, і побачили, де перебуває, і того дня залишилися в Нього. Було ж близько десятої години. Андрій, брат Симона Петра, був одним із тих двох, що, почувши Йоана, пішли за Ним” (Йо. 1, 35-40).

Після Зішестя Святого Духа, коли всі апостоли розійшлися проповідувати слово Боже, тоді і св. Андрей поніс серед поган світло правдивої науки. Святий

Отці Церкви, зокрема Григорій Богослов, Григорій Великий, Йоан Золотоустий, Еронім, погоджуються з тим, що святий Андрей навчав у Греції, в Епірі, він просвітив Ахаю, і, згідно з переданням, він перший голосив слово Боже у Візантії, згодом названій Константнополем, де поставив єпископом Стахія, якого апостол Павло називає своїм возлюбленим (див. Рим. 16, 9). Найстаріші церковні письменники стверджують, що апостол Андрей проповідував науку Христову в Скитії, тобто на території Руси. Літописець Нестор та інші розповідають, на основі передання, що святий Андрей з учнями своїми йшов вгору по Дніпру, аж до пагорбів, де згодом постав Київ.

Тут святий апостол переночував, а вранці, оглянувши оком той чудний розлогий Божий рай, сказав до учнів: “Бачите ті гори? Знайте, що на них засіяє благодать Божа і постане тут велике місто, і багато в ньому буде церков, і вся земля ця просвітиться святим хрещенням”. І, поставивши тут хрест, пішов далі.

Святий Андрей прийняв мученицьку смерть у Патрах, в Ахаї. На смерть його засудив намісник Егей (Єгеат), велів прив'язати святого апостола на скісному хресті. “А коли побачив він хрест, на котрім мав умерти, – каже святий Вернард, – то не зблід від його виду і не змінився на лиці, а повний радости молився: «О добрий, святий хресте, за яким я тужу вже так довго! Спокійно і радісно приходжу я до тебе. Ти прийняв мого Божественного Спасителя, прийми і мене, Його учня, щоб через тебе дійшов я до Нього!» Чи є це слова чоловіка, чи радше ангела? Це слова чоловіка, який був готовий так само страждати, як готові нині і ми, та який Бога любив з усього серця, і любов та була сильніша за смерть! О, якщо б ми мали таку любов, то яким солодким був би нам усякий труд, яким легким усяке умиртвлення, яким милим усяке страждання! Тому шукаймо такої любови, а якщо її маємо, то зберігаймо її у собі і пам'ятаймо слова Спасителя, що той, хто хоче за Ним іти і бути Його учнем, хай несе свій хрест”. Так каже святий Вернард.

Святий апостол Андрей мучився на хресті три дні, а 30 листопада 62 р. його душа полетіла до неба, і “Первозванний” засів на престолі непроминаючої слави.

13 грудня (30 листопада) Неділя

Неділя 28-ма по Зісланні Святого Духа

† Св. всехвального ап. Андрея Первозванного

Тропар, глас 3: Нехай веселяться небесні, нехай радуються земнії, * бо сотворив владу рукою своєю Господь, * подолав смертю смерть, первенцем мертвих став, * з безодні аду ізбавив нас і подав світові велику милість.

Тропар, глас 4: Як первозваний з апостолів і як верховного брат * Владици всіх, Андрею, молися, * мир вселенній дарувати * і душам нашим велику милість.

Кондак, глас 3: Воскрес Ти днесь із гробу, Щедрий, * і нас возвів Ти із врат смертних, * днесь Адам ликує і радується Єва, * а разом пророки з патріархами неперестанно оспівують * божественну могутність влади Твоїї.

Слава: Кондак, глас 2: Мужности богогласника, якого ім'я святкуємо, * і верховного послідувателя Церкви, * Петрового родича возхвалім, * бо, як давно тому, так і нині до нас закликав: * Прийдіть – ми знайшли, кого бажали.

І нині: Богородичний, глас 2: В молитвах невсипущу Богородицю * і в заступництвах незамінне уповання * гріб і умертвіння не втримали. * Бо як Матір Життя до життя переставив Той, * Хто вселився в утробу приснодівственну.

Прокімен, глас 3: Співайте Богові нашому, співайте; співайте цареві нашому, співайте (Пс. 46,7).

Стих: Всі народи, заплещіте руками, воскликніть Богові голосом радости (Пс. 46,2)

Прокімен, глас 8: На всю землю вийшло вістунання їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5).

АПОСТОЛ

Послання апостола Павла до Колосян 3:12-16

12 Вдягніться, отже, як вибрані Божі, святі й любі, у серце спочутливе, доброту, смиренність, лагідність, довготерпеливість, 13 терплячи один

одного й прощаючи одне одному взаємно, коли б хтось мав на кого скаргу. Так, як Господь протиставив вам, чиніть і ви так само. 14 А над усе будьте в любові, що є зв'язок досконалості, 15 і нехай панує в серцях ваших мир Христовий, до якого ви були покликані, в одному тілі, та й будьте вдячні. 16 Слово Христове нехай у вас перебуває щедро: навчайтесь у всякій мудрості й напоумлюйте одні одних, співаючи Богові з подякою від свого серця псалми, гимни та духовні пісні.

Алилуя, глас 3: На Тебе, Господи, я уповав, щоб не посоромився навіки (Пс. 30,2).

Стих: Будь мені Богом захисником і домом прибіжища, щоб спасти мене (Пс. 30,3).

Стих: Ісповідять небеса чуда Твої, Господи, і істину Твою в церкві святих (Пс. 88,6).

Стих: Бог прославлюваний на раді святих (Пс. 88,8).

Є В А Н Г Е Л І Є

Від Луки 18:18-27

18 Один знатний спитав Ісуса: “Учителю благий, що мені робити, щоб успадкувати життя вічне?” 19 А Ісус озвався до нього: “Чому мене зवेश благим? Ніхто не благий, хіба один Бог. 20 Ти заповіді знаєш: не перелюбствуй, не вбивай, не кради, не свідкуй ложно, шануй свого батька і матір.” 21 Той же відповів: “Все це я зберіг змалку.” 22 Почувши те Ісус, сказав до нього: “Одного ще тобі бракує: продай усе, що маєш, і роздай бідним, і будеш мати скарб на небі; тоді прийди і йди слідом за мною.” 23 Почувши це, той засмутився вельми, бо був дуже багатий. 24 Глянув Ісус на нього й мовив: “Як тяжко тим, що багатства мають, увійти в Царство Боже! 25 Легше пройти верблюдові крізь вушко в голці, ніж багатому увійти в Царство Боже.” 26. А ті, що слухали, сказали: “Хто ж тоді може спастися?” 27 Він відповів: “Неможливе в людей, можливе є в Бога.”

Причасний, глас 3: Хваліте Господа з небес, хваліте його в вишніх (Пс. 148,1).

На всю землю вийшло вістуння їх і до кінців вселенної глаголи їх (Пс. 18,5). Алилуя, *трисичі*.

Лк. 18, 18-27. «Легше пройти верблюдові крізь вушко в голці, ніж багатому увійти в Царство Боже».

Чому трудно багатому увійти в Царство Боже? Зовсім не тому, що тією фразою Господь засуджує багатство. Знаємо з історії Церкви, скільки багатих людей робили чимало добра. Серед них добре знаний святий Миколай, якого ми всі любимо й шануємо, походив з багатой родини. Йоан Золотоустий каже, що немає багатих чи бідних, а є лише ті, яким Господь дав блага, щоб вони ділилися ними, і є ті, які потребують цих благ.

То чому все ж багатому тяжко увійти до Царства Божого? Певно, тому, що ми часто вважаємо свої особисті заслуги причиною того, що маємо. Але якби були інші обставини в нашому житті, то ми могли б не мати цього. Багатство – це все те, що Бог мені дав, саме Господь тим мене нагородив, а не я сам своїми стараннями і зусиллями це здобув. І коли я усвідомлюю, що все моє добро походить від Бога, тоді зрозумію, що маю лише розумно розпоряджатися ним, а не витратити, як мені заманеться. Бо якщо це не моє, то я буду зобов'язаний дати звіт перед його Власником.

Кожен із нас без винятку є чимось багатий і чимось володіє. Кожне наше багатство, таланти, життєві ситуації – дар від Бога!

Так буде не завжди

Це було за часів гонінь на християн. В одному селищі жила християнська сім'я. Батькові важко було прогудувати дружину і маленьких дітлахів, хоч він і працював, не покладаючи рук. Але весь свій смуток він поклав на Господа і вірив, що коли-небудь усе зміниться на краще. Якось, щоб і себе, і сім'ю свою підбадьорити, вигравіював батько на дощечці слова: "Так буде не завжди". І повісив напис на видному місці в будинку.

Проїшли роки гонінь, і настав час достатку і свободи. Виросли діти, з'явилися онуки. Зібралися вони за щедро накритим столом у батьківській хаті. Помолилися, подякувавши Господу за послані дари.

Старший син раптом помітив стару табличку.

— Давай знімемо, — каже батькові, — так не хочеться згадувати про ті важкі часи. Адже тепер все позаду.

— Ні, діти мої, нехай висить. Пам'ятайте, що і так теж буде не завжди. І навчайте цьому своїх дітей. Потрібно вміти за все дякувати Господу. Тяжкий час — спасибі за випробування. Легко тобі живеться — спасибі за достаток. Тільки той уміє бути вдячним, хто завжди пам'ятає про вічність.

Збірка 12 листів Митрополита Андрея Шептицького до мами**ДРУГИЙ ЛИСТ У КИЄВІ НАД ДНІПРОМ**

Моя Найдорожча Мамо!

Це був чарівний вечір, що про нього я лише Тобі колись одним реченням у листі згадав. А сьогодні, коли слова проф. Антоновича стають дійсністю, мені хотілося б, Мамо, сказати Тобі, як наука навіть на довгі роки випереджує історичні події.

Ми сходили із Святоволодимирівської гірки вниз. Блакитне небо, що під вечір стемніло й творило наче копулу над спокійними в цей час, могутніми водами Дніпра, рясна зелень довкруги й гул міста, що доходив здалеку, – все це творило якусь просто мистецько-містичну картину. Поневолі я зупинився на хвилину й шепнув:

– Боже! Яка краса!

Професор глянув скося на мене й, зупинившись теж, сказав:

– Ваша правда, пане Романе, краса, тільки, на жаль, ми не володіємо цією красою, а вона нами. Ми є рабами краси, а не її панями. А це різниця!

Я не зрозумів і питаюче глянув на нього. (Ми так домовилися, щоб він звертався до мене «пане Романе», а не «пане графе», як це було на початку нашої зустрічі).

Антонович усміхнувся цією милою усмішкою, яка його обличчя інтелектуаліста-вченого змінювала на добрячу, щиросердечну людину,

– Я знав, що ви мене не зрозумієте й мушу щиро сказати вам, що багато навіть із моїх товаришів-науковців, зокрема етнографів, навіть глибоких дослідників фольклору не розуміє мене, називаючи нас «хлопоманами» чи «народниками», помилково беручи форму за зміст. Бачите, – і тут Антонович знову усміхнувся, – ми обидва, так сказати б, з одного роду. Ви нібито поляк і я теж начебто поляк. Повторюю «начебто», бо, по суті, то ми українці, може, й не гірші від тих українців, які зовнішньо, сказати б, і внутрішньо є українцями й цього культурно-духовного гебридизму, як би це можна назвати, який є у нас, не мають. А між тим саме цей гебридизм, чи докладніше кажучи, ця західноєвропейська культура, яка тільки злегка заторкнула Україну, зокрема вищі верстви народної маси України, а повністю заволоділа духовністю Польщі, дає нам можливість проаналізувати притаманну тільки Україні, чи то пак, тим, що живуть в Україні, духовність. Я вже вам згадував, пане Романе, вчора, що ніякими силами не можна змінити духовного типу людини – на це ми маємо чимало доказів із минулої й сьогоднішньої історії. Нарід може під сильним натиском змінити зверхні ознаки своєї національності, але ніколи не змінить ознак внутрішніх, духовних. Можна говорити різними мовами світу, визнавати себе громадянами різних держав, служити різним культурам, але духовно змінитися не можна.

– А все ж таки, пане професоре, – сказав я, – це повинні, на мою думку, вияснити й уаргументувати наукові досліді про народну творчість України...

– Очевидно! – живо притакнув Антонович. – Одначе тоді, коли наші етнографи, безсумнівно, дуже докладно й із знанням справи, опрацювають народну творчість України, – між нами кажучи, це одна з цих ділянок, що нам царський уряд «Малоросії» дозволяє друкувати – і ці опрацювання навіть удостоїлися похвали закордонних науковців, то все-таки ці опрацювання не є повні. Відтворювання побуту про українців, порівняльною методою з іншими народними творчостями, виказування оригінальності звичаїв чи народних обрядів – це все дуже цінне й навіть потрібне. Але воно для духовності України мало варте. Тут треба своєї Церкви.

– Церкви? – здивувався я.

– Так, пане Романе, Церкви, цієї єдиної духовної інституції, яка може й зберегти, й скріпити духовність даного народу, а вслід за тим видвигнути ці первинні елементи, що зберігаються в кожній духовності й, відповідно обтесуючи їх, підготувати їх до державно-національної народності, а не до етнографічної народності. Московська Церква не лише чужа, але й ворожа Україні.

– В Галичині ми маємо свою українську, чи як ми її зємо – руську – Церкву, католицьку, або як на Україні її зють, уніатську Церкву... – сказав я.

– Безумовно, під цю пору ваша уніатська Церква ще найближча Україні, хоч і вона є стиснена Римом, де частенько панівні кола Христову науку обмежують державними кордонами. Але не забувайте, дорогий пане Романе, що в Австрії зустрічається конгломерат 15 чи 16 народних типів, а коли, глянете на Росію, в якій Церква грає домінуючу роллю «правої руки держави», то в Росії, не збільшуючи, можна сказати, живе 150 окремих народностей. На одному Кавказі живе їх близько 40.

І проф. Антонович глянув на заходяче сонце, витягнув із камізолячки годинник, відкрив вічко копєрти і сказав:

– Ходім же, пане Романе, ось-ось осьма година, а Петров дуже точний. Я дуже радий, що ви познайомитеся з Миколою Івановичем. До речі, не люблю я вживати патронімів, хоч це староукраїнський звичай і слід би його навіть вдержати й серед українців Галичини... А з Петровим раджу вам таки ближче познайомитися, він і літературознавець, і іконознавець, і музейник, і неабиякий етнограф. Тільки не питайте його про історичну топографію Києва, бо це його «коник», він готов вам дати цілонічний виклад про це...

І нагло проф. Антонович почав сердечно сміятися.

– А знаєте? Петров – москаль, «настоящий» москаль уродженець Костромської губернії. Чи не чудасія воно? Ви поляк, я поляк, а Петров москаль, і ми всі разом українці! І чи не геніально придумав український нарід приповідку, що «хто ступить на цю землю, турок, лях чи москаль, той кожний українцем стане!?»

Кохана Моя Мамо, не знаю, якими я словами міг би Тобі розказати про цей духовний пир, що його мені зробили своєю розмовою при чаю і обов'язкових «пиріжках» Петров і Антонович. Перед сном я окремою молитвою подякував св. Катерині із Сієни, яка мене з ними звела. Хоч я почувався перед цими велетнями науки, признаюся щиро, неуком, я повною пригорщю черпав їхні розуми, їхні твердження і цю глибоку віру у наш нарід, я ріс, Мамо! І, може, рідко коли я почув таке повне й точне уаргументування великих слів Папи Урбана VIII і нашого теперішнього Святішого Отця Папи Лева XIII про місію, якою наділив Україну сам Господь Бог!

Поблагослови мене, Мамо, із висоти і проси нашого Спасителя Ісуса та Його Пресвяту Діву-Матір, щоб Вони прийняли жертву твого сина о. Андрея

Писано в день св. Апостола Якова, сина Заведея.

Розпорядок Богослужінь в храмі Борогодиці Троєручиці

Неділя	10:00 Служба Божа
Понеділок	09:00 Служба Божа
Вівторок	09:00 Служба Божа
Середа	09:00 Служба Божа
Четвер	09:00 Служба Божа
П'ятниця	09:00 Служба Божа

ОГОЛОШЕННЯ!!!

6 січня 2016р. в Навечір'я Різдва
Христового – Свята Вечеря
(спільна кутя), всіх бажаючих
прошу зголошуватись.

13:00 – 24.12.2015р. Навечір'я Різдва Христового (**Тарту**)

10:00 – 25.12.2015р. Різдво Христове (**Таллінн**)

17:30 – 06.01.2016р. Спільна кутя (**Таллінн**)

18:00 – 07.01.2016р. Різдво Христове, за юліанським календарем (**Таллінн**)

18:00 – 19.01.2016р. Богоявлення, Йорданське водосвяття (**Таллінн**)

Видавець: Храм Богородиці Троєручиці, УТКЦ.

Відповідальний: о. Олег Поп'юк

Часопис видається на правах внутрішнього розповсюдження. Редакція не несе відповідальності за точність фактів, власних імен, цифр та інших даних.

Адреса: Laboratooriumi 22, Tallinn 10133

Тел: +372 583 52 562

e-mail: oleg.popiuk@gmail.com